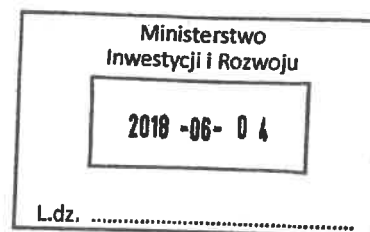




P O L S K A
I Z B A
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

Warszawa, dnia 4 czerwca 2018 r.

P-0712-0014(2)/18



Pan
Artur Soboń

Sekretarz Stanu
Ministerstwo
Inwestycji i Rozwoju

Szanowny Panie Ministrze

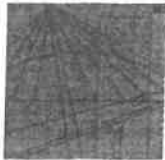
W odpowiedzi na pismo z dnia 17 maja 2018 r., znak: DAB.2.0210.6.2018.JB.1 Polska Izba Inżynierów Budownictwa przesyła uwagi do projektu ustawy o architektach i inżynierach budownictwa (wersja z dnia 18 maja 2018 r.).

Jednocześnie pragnę podkreślić, że przedmiotowe uwagi zostały opracowane wspólnie przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa.

Załącznik - uwagi PIIB do projektu ustawy o architektach i inżynierach budownictwa

Z poważaniem

prof. dr hab. inż. Zbigniew Kłedyński
Wiceprezes Krajowej Rady PIIB



Uwagi PIIB do projektu ustawy o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach

(projekt z dnia 18 maja 2018 r.)

Projekt ustawy o architektach i inżynierach budownictwa z dnia 18 maja 2018 r., w zakresie zasad nadawania uprawnień budowlanych inżynierom budownictwa, nieznacznie różni się od ostatnio opiniowanego projektu ustawy z dnia 1 września 2017 r. o architektach, inżynierach budownictwa oraz urbanistach. W związku z powyższym, w znacznej mierze aktualne będą zgłoszone do tamtego projektu uwagi i propozycje zmian.

Uwagi zasadnicze (w kolejności przepisów):

1. Ponownie podkreślamy, że nadal obowiązuje przepis **art. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych innych ustaw** (Dz. U. Nr 163, poz. 1364), nakazujący stosować przepisy nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 96, poz. 817). Przepis ten należy usunąć, aby nie wprowadzać różnych zasad w zakresie nadawanych uprawnień budowlanych.
2. **Wnosimy również ponownie o pozostawienie pojęcia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w przepisach ustawy – Prawo budowlane.** Historycznie, od początku nadawania uprawnień budowlanych, pojęcie to, jako związane ściśle z procesem inwestycyjnym było uregulowane w przepisach z zakresu Prawa budowlanego, jako instytucja tego prawa. Zasada ta powinna być utrzymana również w projektowanych regulacjach, a jedynie doprecyzowanie zasad uzyskiwania takich uprawnień można byłoby przenieść do ustawy o architektach i inżynierach budownictwa.
3. **W art. 4 ust. 1 i 2 nie przewidziano samodzielnej funkcji technicznej sprawdzającego projekty.** Zdaniem PIIB wskazane jest nie tylko jej utrzymanie, ale również wprowadzenie wymogów dotyczących sprawdzającego (np. uprawnienia bez ograniczeń, co najmniej 5 lat praktyki przy sporządzaniu projektów). Zdaniem PIIB przyczyni się to do podniesienia poziomu wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w tym zakresie. Podobny przepis funkcjonował pod rządami przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 46 z późn. zm.) i należy uznać go za warty przeniesienia do obowiązujących przepisów.

Uwagi PIIB do projektu ustawy o architektach i inżynierach budownictwa

Nie jest jasne, dlaczego rozdzielono wykazy samodzielnych funkcji technicznych w zawodzie inżyniera budownictwa i architekta, jeśli wykazy różnią się tylko jedną pozycją (pkt 3 w ust. 2), a merytorycznie dzieli je bardzo dużo. Istotne różnice merytoryczne ujęto w skromnym sformułowaniu: „w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych”. W związku z tym już rodzą się wątpliwości, czy z przepisu wynika, że architekci uzyskają możliwość sprawowania na budowie funkcji kierownika budowy / robót lub inspektora nadzoru bez ograniczeń, tj. również do konstrukcji i elementów nośnych, nie mając do tego odpowiedniego przygotowania zawodowego? Podobna wątpliwość dotyczy możliwości wykonywania opinii i ekspertyz w nieograniczonym zakresie, również w odniesieniu do konstrukcji budynku.

4. Z satysfakcją przyjęliśmy informację o przywróceniu **funkcji rzeczoznawstwa budowlanego** w katalogu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Wątpliwości budzi jednak forma zapisu zakresu upoważnienia do wykonywania tej funkcji. Treść art. 5 ust. 1 projektu ustawy jest tak niejasna, że trudno z niej odczytać zakres upoważnienia do wykonywania funkcji rzeczoznawcy budowlanego. W przepisie tym mowa o upoważnieniu do sporządzania opinii i ekspertyz, o których mowa w definicji samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Zatem zakres jednej samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie (tj. rzeczoznawstwa budowlanego) zdefiniowany został przez inną samodzielną funkcję techniczną, co należy uznać za błędny zabieg.

Wątpliwości pojawiają się także w związku z brakiem możliwości określenia czym miałyby różnić się przedmiotowe opinie i ekspertyzy, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 6) i 7) oraz ust. 2 pkt 7) i 8) od tych, o których mowa w art. 5 ust. 1. Takie wyodrębnienie sugeruje inny charakter tych dokumentów. Dodatkowe wątpliwości powstają w związku z prezentacją Ministerstwa pt. „Projekt ustawy o architektach i inżynierach budownictwa” z dnia 10 maja 2018 r., w której na slajdzie 5 zapisano: „Rzeczoznawstwo budowlane - wyłącznie w odniesieniu do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską”. Analogicznie przedmiotowe zagadnienie było prezentowane także podczas spotkania w Ministerstwie z przedstawicielami Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Izby Architektów RP. Taka regulacja byłaby jednak nie do zaakceptowania i czyniłaby tytuł ten, jako ograniczony wyłącznie do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską, bezużytecznym.

Ponadto należy podkreślić, że takie ograniczenie tytułu rzeczoznawcy budowlanego, w związku z treścią art. 140 projektu ustawy, który przewiduje, iż: „Osoby które uzyskały tytuł rzeczoznawcy budowlanego na podstawie przepisów dotychczasowych uznaje się za rzeczoznawców budowlanych w rozumieniu niniejszej ustawy i wpisuje się na listy rzeczoznawców budowlanych prowadzone na podstawie niniejszej ustawy”, stanowiłoby niedopuszczalne ograniczenie tytułów nadanych na dotychczasowych zasadach.

Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, iż intencją projektu jest, aby rzeczoznawcy sporządzali opinie i ekspertyzy na równi z osobami posiadającymi uprawnienia budowlane bez ograniczeń oraz dodatkowo wyłącznie dla rzeczoznawców budowlanych zostało zastrzeżone upoważnienie do wykonywania ocen i ekspertyz w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską. Zdaniem PIIB, możliwość sporządzania ekspertyz powinna zostać zastrzeżona wyłącznie dla rzeczoznawcy

budowlanego. Natomiast wyłączność sporządzania opinii i ekspertyz w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską powinna być dodatkowym zadaniem zastrzeżonym dla tej grupy fachowców.

W świetle zgłoszonych uwag zwracamy się z uprzejmą prośbą o doprecyzowanie przepisów dotyczących rzeczoznawców budowlanych, tak aby nie budziły one wątpliwości. Przy czym za słuszne należy uznać zastrzeżenie ściśle określonych kompetencji wyłącznie dla rzeczoznawcy budowlanego, w tym m.in. w zakresie upoważnienia do sporządzania ekspertyz oraz dodatkowo wszelkich opinii i ekspertyz w odniesieniu do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską.

Poza tym pragniemy zwrócić uwagę, że w wymogach warunkujących uzyskanie tytułu rzeczoznawcy budowlanego **zabrakło jednego z dotychczasowych i bardzo istotnych warunków**, a mianowicie obowiązku wykazania się „**znaczącym dorobkiem praktycznym w zakresie objętym rzeczoznawstwem**”. Warunek też podano jednak w prezentacji, o której mowa powyżej, co należy uznać za słuszne rozwiązanie.

5. **Art. 6** określa warunki wykonywania zawodu, czym jest - w rozumieniu ustawy - sprawowanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Do wymienionych warunków, tj.: posiadanie uprawnień budowlanych i członkostwo w samorządzie zawodowym należy dodać wymóg ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.
6. **Art. 9 ust. 2** przewidujący możliwość zwolnienia z egzaminu na uprawnienia budowlane absolwentów studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy uczelni z samorządem zawodowym – **proponujemy wykreślić**.

Przepis ten jest martwy i prawdopodobnie taki pozostanie, ponieważ same uczelnie nie są zainteresowane podpisaniem takich umów zdając sobie sprawę z tego, że nie spełniają wymagań pozwalających na przeprowadzanie egzaminów na uprawnienia budowlane.

7. **Art. 11** wprowadza instytucję patrona, jako osoby nadzorującej praktykę zawodową. Wymogi stawiane osobie mającej pełnić tę funkcję są jednak zbyt ogólne. Należy doprecyzować, jakie uprawnienia powinna posiadać osoba pełniąca funkcję patrona oraz podkreślić związek uprawnień osoby nadzorującej ze specjalnością uprawnień, o jakie ubiega się kandydat oraz utrzymać zasadę, że patronem może być wyłącznie osoba posiadająca co najmniej od 5-u lat uprawnienia budowlane w zakresie, w jakim nadzorowana jest praktyka zawodowa.

Należy również doprecyzować, że patron ma wykonywać samodzielną funkcję na budowie lub przy projektowaniu obiektów, przy których odbywana jest praktyka zawodowa dla każdego rodzaju uprawnień, zarówno w projektowaniu, jak i na budowie.

Obecnie instytucja patrona odnosi się wyłącznie do praktyki projektowej, natomiast z proponowanych przepisów wynika, że dotyczy ona zarówno praktyki projektowej, jak i wykonawczej. Powinno to jednak jasno wynikać z przepisów, tym bardziej, że następuje zmiana w stosunku do przepisów obowiązujących.

Dodatkowo należałoby dopisać, że osoba mająca pełnić funkcję patrona powinna być zgłoszona do odpowiedniej izby samorządu zawodowego przed podjęciem czynności patrona w stosunku do danego kandydata. Odpowiednia Izba rejestrowałaby ten fakt, co umożliwiałoby sprawowanie kontroli nad osobami pełniącymi funkcję patrona.

8. Art. 11 ust. 5 należy wykreślić.

Uzasadnieniem powyższego jest fakt, że pełnienie patronatu nad osobą odbywającą praktykę zawodową powinno odbywać się za zgodą obu stron. Wymuszenie ustawowe może powodować nadużycia, gdyż zdarzają się przypadki, że osoba odbywająca praktykę zawodową próbuje wymusić na patronie podpisanie zestawienia odbytej praktyki, pomimo iż „praktykant” nie angażował się i nie chciał się niczego nauczyć, a jedynie „zaliczyć” praktykę. W efekcie może prowadzić to do obniżenia poziomu wiedzy i umiejętności osób odbywających praktykę, co przy zestawieniu z krótkim wymiarem praktyki zawodowej nie gwarantuje właściwego przygotowania zawodowego.

9. Art. 15 przewidujący możliwość uznawania praktyki studenckiej za zawodową - **proponujemy wykreślić.** Uczelnie wyższe najczęściej nie są w stanie zapewnić właściwych praktyk zawodowych pod kierunkiem osób posiadających odpowiednie uprawnienia budowlane i będących członkami samorządu zawodowego. Natomiast jakość tej praktyki przekłada się na poziom przygotowania zawodowego nowej kadry.

10. Art. 17 zobowiązujący Krajową Radę właściwej izby samorządu zawodowego do zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej Izby informacji o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu jest wymogiem nierealnym i nie biorącym pod uwagę charakteru działalności izb. Każda izba okręgowa informuje o terminie i miejscu egzaminu zamieszcza bowiem na stronie internetowej własnej izby i tam właśnie takich informacji szukają kandydaci do uprawnień budowlanych. Krajowe Rady Izb nie są nawet organami odwoławczymi w tym zakresie i nie nadzorują działalności okręgowych komisji kwalifikacyjnych w zakresie egzaminów na uprawnienia budowlane. Wobec powyższego wskazany przepis będzie zobowiązywał Krajową Izbę do zbierania informacji na temat egzaminów organizowanych w 16 okręgowych izbach i do powielania tych informacji na stronie Izby Krajowej. Wymóg powyższy nie znajduje żadnego uzasadnienia, dlatego też wnosimy o jego wykreślenie.

11. Art. 22 - projekt ustawy zmienia w sposób zasadniczy dotychczasową strukturę uprawnień budowlanych, m.in. separując uprawnienia w zawodzie architekta od uprawnień w zawodzie inżyniera budownictwa. Rodzi to co najmniej kilka wątpliwości.

Postulujemy, aby nie zamykać całkowicie zawodu architekta (np. w zakresie uprawnień pierwszego stopnia) przed absolwentami studiów II stopnia w zakresie budownictwa, tym bardziej, że jak przewiduje projekt ustawy, nadawanie takich uprawnień będzie się odbywać w Izbie Architektów. Szttywny zapis może uniemożliwić osobom wszechstronnym i architektonicznie utalentowanym aspirowanie do takich uprawnień.

Niezwykle ważną kwestią jest ocena przygotowania kandydatów do uprawnień, w tym ich wykształcenia. Wiadomo, że autonomia uczelni wyższych oraz wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji, doprowadziło do znacznej dowolności w doborze treści kształcenia w ramach jednoimiennych kierunków studiów. Tylko w przypadku

nielicznych kierunków kształcenia wciąż obowiązują tzw. ministerialne minima programowe (m.in. architektura, weterynaria). W przypadku większości kierunków, związanych tradycyjnie z uprawnieniami budowlanymi, minima nie zostały zdefiniowane, opisuje się jedynie efekty kształcenia. Jeśli w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 44 projektu ustawy, analogicznie jak dotąd, będzie się operować pojęciem „kierunek studiów w zakresie...”, to w praktyce wymóg wykształcenia jest trudny do spełnienia. Jeśli kierunek studiów w dyplomie będzie nazwany tak, jak w rozporządzeniu, to będzie oznaczało, że standardy ustalają uczelnie, niekoniecznie ze świadomością konsekwencji dla przyszłych kandydatów do uprawnień budowlanych. Jeśli Izba miałaby prawo badania treści programowych, to powstaje pytanie o standardy, do których miałaby je odnosić, skoro nie ma już tzw. ministerialnych minimów programowych. Czy Izba może ustalić własne wymagania w tym względzie?

Wobec powyższego, zdaniem Izby, w art. 22 ust. 1 pkt 1) należy dodać: „lub studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie budownictwa”.

12. **Art. 32 pkt 3) lit. b) specjalność instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych** – w nawiązaniu do wcześniejszych wystąpień i propozycji PIIB odnośnie do podziału specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych na trzy odrębne specjalności, proponujemy dokonanie ważnej zmiany w tym zakresie bez tworzenia nowych specjalności.

W opinii PIIB, nadawanie uprawnień w tej szerokiej specjalności może odbywać się, co do zasady, w pełnym aktualnym zakresie, ale z uwagi na konieczność zapewnienia szczególnego bezpieczeństwa realizacji inwestycji gazowych, należy wprowadzić możliwość, w indywidualnych przypadkach, wyłączenia z zakresu tej specjalności sieci i instalacji gazowych, gdy kandydat do uprawnień nie odbył wymaganej praktyki zawodowej w tym zakresie (jej wymiar pozostaje do ustalenia). Jednocześnie, należałoby wprowadzić możliwość rozszerzenia takich uprawnień, już wyłącznie w zakresie sieci i instalacji gazowych, po odbyciu w późniejszym terminie wymaganej praktyki w tym zakresie.

13. **W art. 33 PIIB proponuje dodanie ust. 7 - uprawnienia łączne dla inżyniera, który ukończył studia pierwszego stopnia odpowiednie dla danej specjalności w następującym brzmieniu:**

7) do projektowania w ograniczonym zakresie i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:

a) ukończenia studiów pierwszego stopnia odpowiednich dla danej specjalności oraz

b) odbycie praktyki w wymiarze:

- trzy lata na budowie, oraz

- półtora roku w projektowaniu.

W obowiązującym Prawie budowlanym, a także w konsultowanym projekcie ustawy o architektach i inżynierach budownictwa zapisano, że inżynier, który ukończył studia pierwszego stopnia odpowiednie dla danej specjalności, może uzyskać uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń oraz uprawnienia budowlane do projektowania w ograniczonym zakresie. Powyższe uprawnienia może

uzyskać w dwóch rozłącznych postępowaniach w okręgowej komisji kwalifikacyjnej. Oznacza to dwie kwalifikacje, dwa egzaminy, dwie decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych i w sumie większe opłaty.

Jest to krzywdzące dla inżyniera, w porównaniu z magistrem inżynierem, który ukończył studia drugiego stopnia odpowiednie dla danej specjalności i w jednym postępowaniu kwalifikacyjnym i egzaminacyjnym może uzyskać uprawnienia łączne do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń.

14. **Art. 35 ust. 5 drugie zdanie brzmi:** „*Nieuzupełnienie braków w terminie skutkuje niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego*”. W praktyce samorządów zawodowych rozpatrywaniem wniosków zarówno pod względem formalnym (jego kompletności) oraz pod względem materialnym (merytorycznym) zajmuje się komisja specjalistów powołana z członków okręgowej komisji kwalifikacyjnej lub listy egzaminatorów okręgowej izby. W pierwszej kolejności następuje badanie wniosku pod względem formalnym i w przypadku wystąpienia braków w tym zakresie, wydawane jest postanowienie wzywające do uzupełnienia ściśle określonych dokumentów. Jest to już element postępowania kwalifikacyjnego. W świetle treści projektowanego przepisu powstaje pytanie kto miałby prawo wzywać i w jakiej formie do uzupełniania określonych dokumentów oraz decydować o dopuszczeniu do postępowania kwalifikacyjnego.

Zaproponowane rozwiązanie nie znajduje uzasadnienia i wyjmuje pewien element postępowania przenosząc go poza jego ramy, co należy uznać za niedopuszczalne. Zasady postępowania kwalifikacyjnego i egzaminacyjnego mają już ugruntowaną tradycję, a Izby mają już wieloletnie doświadczenie w tym zakresie. Dlatego też nie należy wprowadzać dodatkowych regulacji, ani zmian.

15. **Art. 35 ust. 6** przewidujący zwolnienie z przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do absolwentów studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy zawartej między uczelnią a właściwym samorządem zawodowym **jest bardzo niebezpieczny i niezgodny z konstytucyjną zasadą nadawania uprawnień do wykonywania zawodu przez samorząd zawodu zaufania publicznego**. Przepis ten w połączeniu z przepisem art. 9 (który proponujemy wykreślić) pozbawia samorząd zawodowy *de facto* wpływu na orzekanie o dopuszczeniu do wykonywania zawodu.

W ten sposób samorząd zawodowy ma znacznie ograniczone realne możliwości zbadania nie tylko znajomości procesu budowlanego, ale przede wszystkim umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej kandydata do zawodu. Innymi słowy, nakazane przez ustawę czynności podejmowane w postępowaniu kwalifikacyjnym wobec absolwentów uczelni, o których mowa w art. 168b prawo o szkolnictwie wyższym, nie są w pełni adekwatne do istoty tego postępowania i pozbawiają samorząd inżynierów budownictwa możliwości pełnej i efektywnej weryfikacji ich wiedzy i umiejętności zawodowych przed nadaniem im uprawnień budowlanych.

Powyższe sprzeczne jest z konstytucyjnie gwarantowaną pieczęcią samorządu zawodowego, obejmującą także wpływ na dopuszczanie do zawodu nowych członków obligatoryjne (a nie np. jedynie fakultatywne) zwolnienie pewnej tylko grupy absolwentów z egzaminu zawodowego, można zatem uznać za rozwiązanie zbyt daleko idące. Należy zwrócić uwagę, że TK dostrzegł naruszenie art. 17 ust. 1

Konstytucji tam, gdzie samorząd zawodowy pozbawiony był istotnego udziału w określeniu zakresu przedmiotowego egzaminu (zestaw pytań i tematów egzaminacyjnych), co uniemożliwiało temu samorządowi sprawowanie pieczy nad weryfikacją przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu (sprawy o sygn. K 6/06, K 30/06, K 4/07).

Podstawowym zadaniem samorządów zawodowych uregulowanych w art. 17 ust. 1 Konstytucji jest reprezentowanie osób wykonujących zawód zaufania publicznego oraz sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Oznacza to, że ustawodawca, kreując zawód zaufania publicznego, obowiązany jest ustanowić takie regulacje, które umożliwią i zapewnią sprawowanie przez samorząd powierzonej mu konstytucyjnie pieczy nad wykonywaniem zawodu w sposób należyty. Z tego punktu widzenia zawarte w art. 9 ust. 2 oraz art. 35 ust. 6 projektu ustawy swoiste „odesłanie” do umów samorządu z uczelniami (pozostawienie regulacji umowom), nie daje dostatecznych gwarancji należytego wykonywania tej pieczy. Brak jest bowiem ustawowych gwarancji właściwego ukształtowania zakresu przedmiotowego oraz poziomu wymagań egzaminów zdawanych w toku studiów, których ukończenie zwalnia z egzaminu zawodowego. Gwarancje takie powinny wynikać z przepisów ustawy, a nie treści umów w zasadzie swobodnie kształtowanych przez strony tej umowy.

16. **Art. 37 ust. 2** stanowi, że pozytywny wynik części pisemnej egzaminu upoważnia do przystąpienia do części ustnej przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

Przepis o tożsamym brzmieniu znajduje się w obecnie obowiązujących przepisach i budzi uzasadnione wątpliwości co do daty upływu tego terminu. Egzaminy pisemne odbywają się dwa razy w roku, zawsze w piątek. Siłą rzeczy daty różnią się nieco w poszczególnych sesjach co powoduje, że niekiedy egzamin kandydata straci ważność wcześniej niż po upływie 3 lat, z uwagi na upływ nawet jednego dnia. Zatem zdaniem PIIB, termin ten należałoby liczyć sesjami, np. w przypadku gdy kandydat zdawał egzamin w sesji wiosennej 15 maja 2015 r., to trzy lata powinno upływać w sesji wiosennej 2018 r., a nie w konkretnym dniu np. 15 maja 2018 r., gdy egzamin zaplanowany będzie np. na 16 maja.

17. **Art. 39** - PIIB proponuje zmianę tego przepisu nakładającego na samorząd obowiązek ograniczania zakresu egzaminu do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane. Przepis ten obowiązuje w obecnym stanie prawnym i przysparza wiele trudności i wątpliwości, ponieważ kandydaci błędnie interpretują przedmiotowy przepis i kwestionują zakres egzaminu.

Zdaniem PIIB, podczas kolejnego egzaminu, jego zakres powinien obejmować również przepisy, które uległy zmianie od daty poprzedniego egzaminu i tak należałoby doprecyzować ten przepis.

18. **Art. 41** dotyczący zasad ustalania wysokości opłat za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych w zawodzie inżyniera budownictwa, bez racjonalnego uzasadnienia, odbiega w swojej treści od przepisu art. 29 określającego te zasady w odniesieniu do uprawnień uzyskiwanych przez architektów. Zdaniem PIIB, opłaty te powinny być analogiczne w obydwu izbach.

19. **Art. 44** stanowiący delegację do wydania rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie posługuje się zwrotem „*wykształcenie odpowiednie lub pokrewne*”. Biorąc pod uwagę obecne rozwiązania prawne powstaje wątpliwość, jakimi kategoriami będzie to wykształcenie opisywane – czy będzie nawiązywało do efektów kształcenia opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji?
- Ponownie proponujemy, aby w ramach prac nad przepisami ww. rozporządzenia Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju wystąpiło do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o stworzenie standardów kształcenia (tzw. minimów programowych) dla kierunków studiów, po których można ubiegać się o nadanie uprawnień budowlanych. Spełnienie tych standardów przez uczelnię (dobrowolne) upoważniałoby jej absolwentów do uzyskania uprawnień bez wzbudzania wątpliwości organu je nadającego odnośnie efektów kształcenia. Postulat jest uzasadniony ogromnym zróżnicowaniem treści programowych jednoimiennych kierunków studiów.
20. **Art. 56 dotyczący osobowości prawnej**, w zakresie samorządu zawodowego inżynierów budownictwa może wprowadzić trudności przy tak krótkim okresie przejściowym, z uwagi na fakt, iż jest to istotna zmiana w stosunku do stanu obecnego. Dotychczasowa, kilkunastoletnia praktyka odrębnych osobowości prawnych izby krajowej i izb okręgowych inżynierów budownictwa wskazuje, że możliwe jest realizowanie wszystkich zadań samorządu zawodowego bez ograniczania osobowości prawnej tylko do szczebla krajowego tak, jak jest to w Izbie Architektów. Prosimy o zachowanie aktualnego i sprawdzonego stanu.
21. **Art. 60 w zakresie zasad przynależności do izb samorządu zawodowego jest błędny i wprowadza spore zamieszanie**. Już obecnie, zasady te określone w ramach zmian „deregulacyjnych” budzą poważne wątpliwości, a treść projektowanego przepisu je pogłębi. Dlatego też **przepis ten wymaga gruntownej zmiany**.
- Z literalnej treści omawianego przepisu wynika, że z jednej strony pewne grupy zostały podwójnie ujęte w obydwu samorządach, a nawet dublują się w ramach samorządu architektów, z drugiej zaś strony pewne grupy nie zostały w ogóle ujęte w samorządzie inżynierów budownictwa.
- Jeżeli chodzi o samorząd zawodowy architektów i osoby z uprawnieniami architektonicznymi prawidłowy jest wyłącznie pkt 1), 2) i 5). Natomiast zakres podmiotowy osób, o których mowa w pkt 3) i 4) pokrywa się w ramach izby architektów, a dodatkowo to jest grupa osób, które zostały określone w ust. 2 pkt 2), jako członkowie izby inżynierów budownictwa. Niezrozumiałe jest również wyodrębnienie w pkt 3) ust. 2 osób posiadających uprawnienia w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, które uzyskały uprawnienia przed 1 stycznia 1995 r. W tym miejscu powinny zostać wskazane wszystkie specjalności poza specjalnością architektoniczną.
- Jak widać przepis ten wynika z gruntownej zmiany. Za bazę wyjściową należy potraktować obowiązujący przepis art. 5, w którym należy dodać jedynie grupę osób posiadających uprawnienia w zawodzie architekta w samorządzie architektów.
- Ponadto, jak już podnosiliśmy kilkakrotnie, obowiązujące zasady przynależności do izb samorządu zawodowego architektów oraz inżynierów budownictwa powodują niekiedy konieczność przynależności do dwóch izb jednocześnie. Wiąże się to z obowiązkiem ponoszenia podwyższonych kosztów w postaci podwójnych składek

członkowskich oraz podwójnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Sytuacja taka nie występuje prawdopodobnie w żadnym innym państwie Unii Europejskiej, co stawia inżynierów krajowych w gorszej sytuacji.

Aktualna sytuacja stwarza też wątpliwości u samych członków izby, jak również właściwych organów, które powinny czuwać nad właściwą przynależnością do izb samorządu zawodowego przez osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Jest to bardzo niebezpieczna sytuacja ponieważ brak przynależności lub niewłaściwa przynależność uznawana jest za wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie bez posiadania prawa do wykonywania tych funkcji. Powyższe podlega odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, w której karą jest nie tylko upomnienie, ale także zakaz wykonywania samodzielnych funkcji technicznych przez oznaczony czas, nawet do pięciu lat.

Wobec powyższego, w opinii PIIB dobrym rozwiązaniem byłoby **wprowadzenie nowych zasad przynależności według zawodu**. Oznacza to, iż wszyscy architekci bez względu na zakres posiadanych uprawnień byłiby członkami izby architektów, natomiast wszyscy inżynierowie, również bez względu na zakres posiadanych uprawnień, byłiby członkami izby inżynierów budownictwa. Taką propozycję przedstawiono podczas jednego z oficjalnych spotkań w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju – propozycję tą PIIB uznaje za godną wprowadzenia do projektowanych regulacji.

Powyższe czytelne rozgraniczenie ułatwiłoby bowiem określenie zasad członkostwa w izbach samorządu zawodowego oraz zwolniłoby członków izb z obowiązku podwójnej przynależności do izb samorządu zawodowego.

22. **Art. 60 ust. 2 pkt 2)** zawiera istotny błąd wprowadzając ograniczenie możliwych zakresów uzyskiwanych uprawnień jedynie do trzech rodzajów: do projektowania bez ograniczeń, do projektowania w ograniczonym zakresie oraz do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń (art. 32 pkt 1-3 – poza tym powinien być podany przepis art. 33, a nie art. 32). Przepis ten błędnie pomija możliwość uzyskania przez inżynierów uprawnień do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie, do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń oraz do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie. Poza tym powinno być odwołanie do całego art. 33.
23. **Art. 71 pkt 20)** – generalnie w konsultowanym projekcie słusznie zrezygnowano z obowiązku uzgadniania i uzyskiwania opinii właściwego ministra w sprawach z zakresu wewnętrznego działania samorządu zawodowego. Pewna pozostałość jest jednak we wskazanym przepisie art. 71 pkt 20), w którym przewiduje się obowiązek uzyskania opinii ministra w sprawie projektu Kodeksu etyki zawodowej. **PIIB wnosi o wykreślenie tego obowiązku.**
24. **Art. 79** wprowadza **zakaz łączenia funkcji** w organach okręgowych i krajowych tego samego rodzaju.

Wskazany przepis budzi szereg wątpliwości, które uniemożliwią jego właściwe zastosowanie. Przede wszystkim, niejasne jest sformułowanie „funkcji”. Czy oznacza to, że nie można być jednocześnie przewodniczącym, wiceprzewodniczącym określonego organu w izbie okręgowej i krajowej, czy wskazany zakaz dotyczy także

członka takiego organu. Należy więc doprecyzować, iż dotyczy to funkcji przewodniczącego, aby wyeliminować zasygnalizowane niejasności.

Poza tym brak ważnego zastrzeżenia, iż zakaz ten nie dotyczy delegata na **okręgowy i krajowy zjazd**. Funkcjonowanie tego zakazu w projektowanej wersji sparaliżuje działalność izb, które w pierwszej kolejności wybierają delegatów na okręgowy zjazd, a następnie najczęściej z tej grupy osób wybierają delegatów na krajowy zjazd.

Podobne wyłączenie powinno być zastrzeżone w odniesieniu do **przewodniczących okręgowych izb, jako członków krajowej rady**, którzy są z oczywistych względów członkami okręgowej rady i powinni móc być członkami krajowej rady, co zapewniłoby możliwość ścisłej współpracy izb oraz ułatwiłoby przepływ informacji między izbami okręgowymi, a Izbą Krajową.

Dodatkowo należałoby wprowadzić przepis przejściowy pozwalający na dokończenie kadencji członkom organów, którzy w czerwcu br. zostaną wybrani na obowiązujących zasadach, w których analogicznego zakazu łączenia funkcji brak.

25. Art. 85 ust. 1 pkt 8) proponujemy wykreślić.

Dotychczasowa praktyka polegająca na opiniowaniu projektów aktów normatywnych przez Krajową Radę Izby, która posiłkuje się opiniami z okręgowych izb jest wystarczająca.

Po ewentualnym wykreśleniu przepisu okręgowa rada izby miałaby oczywiście prawo do bezpośredniego zaopiniowania projektu aktu normatywnego, jednak na zasadach ogólnych. Przyjęcie tej propozycji ułatwiłoby opiniowanie projektów nie tylko okręgowym izbom, ale również projektodawcy przepisów, np. ze względu na wyeliminowanie powielania się uwag.

26. Art. 90 ust. 2 powinien zostać przeniesiony do części ustawy rozstrzygającej o zasadach nadawania uprawnień budowlanych. Umieszczenie tego przepisu w ramach zadań okręgowych komisji kwalifikacyjnych jest błędem, z uwagi na fakt, że nie jest to kompetencja tych komisji tylko właściwej uczelni technicznej. Poza tym przepis ten dotyczy kwestii nadawania uprawnień budowlanych i nielogicznym jest umieszczanie go w innym miejscu.

27. Art. 100 ust. 1 pkt 2) – należy doprecyzować, że prawo korzystania z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę dotyczy wyłącznie wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

28. Art. 103 przewiduje, że członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby, na swój wniosek, może być wpisany ponownie na listę dopiero, jeżeli odbędzie szkolenie uzupełniające. W opinii PIIB przepis ten jest zbyt restrykcyjny i nie powinien mieć zastosowania w przypadku skreślenia na wniosek członka np. w związku z chęcią przeniesienia się do innej izby okręgowej.

Ponadto, zdaniem PIIB, **skazanie prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji jest wyczerpujący i drugą część tego zdania „lub umyślne przestępstwo skarbowe”, dlatego ten fragment przepisu należy wykreślić.**

29. **Załącznik do ustawy § 1 ust. 2** – należy zmienić zakres ograniczenia uprawnień w specjalności architektonicznej poprzez wykreślenie „w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej” i umożliwić uzyskiwanie takich uprawnień inżynierom budownictwa.

Proponujemy, aby wprowadzić symetryczne ograniczenia do projektowania w zakresie rozwiązań konstrukcyjnych i architektonicznych. Analogiczny przepis obowiązuje w chwili obecnej i wbrew zasadzie równości, w dużo gorszej sytuacji stawia inżynierów uzyskujących uprawnienia w ograniczonym zakresie do projektowania w specjalności architektonicznej, niż architektów uzyskujących uprawnienia w ograniczonym zakresie do projektowania w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Architekci w projektowaniu konstrukcyjno-budowlanym nie są ograniczani do „zabudowy zagrodowej i na terenie zabudowy zagrodowej”.

Należy zastanowić się też nad uzasadnieniem takiego ograniczenia, a właściwie nad jego brakiem. Czym bowiem różni się sporządzenie projektu na potrzeby realizacji budowy na terenach miejskich od terenów wiejskich. Należy wyjść z założenia, że ważne są zastosowane rozwiązania i ich prawidłowość, a nie miejsce realizacji obiektu powstającego na podstawie takiego projektu. Należy też zaznaczyć, że takiej dysproporcji i nierówności nie ma w przypadku uprawnień w ograniczonym zakresie w żadnej innej specjalności.

30. **Ze zdziwieniem przyjmujemy fakt nieuwzględnienia uwag PIIB w sprawie zakresów uprawnień budowlanych.** W odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 27 lutego 2018 r., znak: DAB.3.024.1.2017.ZL/IS.3 NK: 29910/18, PIIB w piśmie z dnia 13 marca br., znak: KK-0058-0025(2)/18 podała propozycję gotowych zapisów zakresów uprawnień budowlanych we wszystkich specjalnościach uprawnień budowlanych.

Zaproponowane zmiany zmierzały do doprecyzowania zakresu ograniczeń specjalności mostowej i elektrycznej oraz zmiany zakresu ograniczeń w specjalności kolejowej. Propozycja PIIB przewidywała również zawężenie zakresu uprawnień mistrza. Uzasadnieniem tej zmiany jest chęć rozróżnienia zakresu uprawnień budowlanych osób uzyskujących uprawnienia w ograniczonym zakresie przez osoby ze średnim wykształceniem technicznym od osób posiadających dyplom mistrza. Należy podkreślić, że np. w specjalności „sanitarnej” obecnie osoby z dyplomem mistrza uzyskują szersze uprawnienia niż osoby ze średnim wykształceniem technicznym, co nie znajduje uzasadnienia.

Niestety propozycje Izby nie zostały wzięte pod uwagę w opiniowanym projekcie ustawy, pomimo iż zostały przygotowane na wyraźną prośbę Ministerstwa.

31. **Likwidacja specjalizacji** – ze zdziwieniem przyjmujemy likwidację specjalizacji z powołaniem się na rzekomą opinię PIIB w tym zakresie. Tymczasem wręcz przeciwnie, PIIB w piśmie z dnia 13 marca br., znak: KK-0058-0025(2)/18 skierowanym do Pana Ministra, o którym była mowa powyżej, występowała o wyodrębnianie specjalizacji w ramach specjalności uprawnień budowlanych uznając to za słuszne rozwiązanie, szczególnie w dobie specjalizacji całego życia, w tym także życia zawodowego. Co prawda zaznaczyliśmy, że w obecnym kształcie specjalizacje nie spełniają swojej funkcji, a wręcz uznawane są za ograniczenie uprawnień budowlanych, dlatego też należałoby zmodyfikować przepisy tak, aby umożliwiały one faktyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych i wręcz do tego zachęcały.

Zdaniem Izby, pierwsze na ścieżce zawodowej powinny być uprawnienia, następnie - po uzyskaniu uprawnień i zdobyciu wymaganej praktyki - powinna istnieć możliwość uzyskania specjalizacji, która warunkowałaby np. uzyskanie tytułu rzeczoznawcy budowlanego w zakresie ograniczonym do zakresu specjalizacji. Zdaniem Izby przyczyniłoby się to do faktycznego podnoszenia kwalifikacji w określonej dziedzinie budownictwa, czego wyrazem byłaby specjalizacja, a następnie tytuł rzeczoznawcy budowlanego. Obecnie tytuł ten nadawany jest w zbyt szerokim zakresie i praktycznie pokrywa się z uprawnieniami budowlanymi bez ograniczeń, stąd niejednokrotnie pojawia się zarzut, iż tytuł ten nie różni się niczym od uprawnień.

32. **W odniesieniu do funkcji rzeczownika dyscyplinarnego wnosimy o uwzględnienie możliwości wybrania kilku osób, z których jednej można byłoby powierzyć funkcję koordynatora.**

Rozwiązanie takie zostało przyjęte w PIIB i sprawdza się zapewniając sprawne działanie tego organu.

33. **W Ocenie Skutków Regulacji projektodawcy zamieścili informację, że „Proponowane regulacje nie mają wpływu na funkcjonowanie rynku pracy”. Przedmiotowe twierdzenie jest nieprawdziwe, co można wykazać na przykładzie zmian w zakresie zasad nadawania uprawnień w specjalności architektonicznej poprzez pozbawienie możliwości uzyskania uprawnień w tej specjalności przez inżynierów budownictwa. Zaproponowane rozwiązanie ograniczy możliwości projektowania w zakresie rozwiązań architektonicznych. Grupa zawodowa architektów jest znacznie mniej liczna niż grupa inżynierów budownictwa, którzy mogliby w ograniczonym zakresie sporządzać drobne projekty odciażając tym samym architektów oraz zwiększając dostęp do tego typu usług. Z kolei odebranie inżynierom budownictwa możliwości projektowania w zakresie rozwiązań architektonicznych w ograniczonym zakresie ograniczy znacznie rynek w tym zakresie, co może z kolei spowodować podwyższenie kosztów takich usług projektowych, które będą traktowane jako produkt deficytowy.**

Nie można więc twierdzić, że projektowane zmiany nie będą miały wpływu na funkcjonowanie rynku pracy, gdy jednym się to prawo ogranicza (inżynierowie budownictwa), a drugim, i to niewielkiej grupie (architekci), przyznaje się wyłączność działania w określonym zakresie i to bez racjonalnego uzasadnienia. Dodatkowo czyni się to powodując odbiorcom usług ograniczenie do ich dostępu.

Przedmiotowa zmiana spowoduje też, iż wyłącznie architekt będzie upoważniony do sporządzania projektu w zakresie rozwiązań architektonicznych obiektów inwentarskich, np. w tzw. zabudowie zagrodowej: stajni, obory, stodoły lub kurnika, ponieważ inżynier budownictwa nie będzie upoważniony w tym zakresie. Powyższe należy uznać za rozwiązanie co najmniej niewłaściwe.

Uwagi szczegółowe (w kolejności przepisów):

1. **Art. 2 – należy zrezygnować z tak rozbudowanej „definicji” zawodu architekta** jaka została zaproponowana w projekcie ustawy. Przedmiotową definicję należy sformułować na wzór definicji zawodu inżyniera poprzez odwołanie do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o których mowa w art. 4 ust. 1. W przeciwnym wypadku należy analogicznie rozbudować definicję zawodu inżyniera budownictwa. Nie ma jednak powodu, zwłaszcza po stwierdzeniu, że wykonywanie zawodu architekta i inżyniera budownictwa w rozumieniu ustawy polega na pełnieniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (określono je w art. 4), dodatkowo przybliżać „poprzez co się je pełni”.
2. **Art. 3 –** odwołujący się do art. 4 ust. 1 zawiera błąd ponieważ powinien odnosić się do art. 4 ust. 2.
3. **Art. 4 ust. 1 i ust. 2** powinien zawierać katalog zamknięty samodzielnych funkcji technicznych, a nie otwarty, jak jest to zaproponowane w opiniowanym projekcie. Otwarty katalog stanowi znaczne utrudnienie w sprawach z zakresu odpowiedzialności osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, powodując wątpliwości, czy określona funkcja nie zamieszczona w katalogu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, jest wykonywaniem tych funkcji, a w związku z tym czy jest objęta obowiązkowym ubezpieczeniem, czy też nie.

Wydaje się, że katalog ten jest tak szczegółowo i wyczerpująco określony, iż nie ma potrzeby pozostawiania dodatkowej możliwości interpretacyjnej. Powyższe działania są niekorzystnie dla samych wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, jak i osób korzystających z ich usług.
4. **Art. 4 ust. 1 pkt 3) i 4) oraz ust. 2 pkt 4) i 5) „wykonywanie”** należy zamienić na „sprawowanie”.
5. **Art. 4 ust. 5 – należy wykreślić** możliwość sporządzania ekspertyz technicznych przez osoby posiadające uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności. Ekspertyzy techniczne powinien sporządzać wyłącznie rzeczoznawca budowlany, o czym była już mowa na wstępie.
6. **Art. 5 ust. 6 pkt 13) jest:** „datę wykreślenia z listy”, a powinno być: „datę skreślenia z listy”.
7. **Art. 6 należy sprecyzować poprzez dodanie słowa „wyłącznie”.** W ten sposób przepis otrzymałby następujące brzmienie:
 1. *Zawód architekta lub zawód inżyniera budownictwa może wykonywać wyłącznie osoba, która jest członkiem odpowiednio samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.*
 2. *Członkiem samorządu zawodowego architektów lub samorządu zawodowego inżynierów budownictwa może być wyłącznie osoba, która posiada uprawnienia budowlane.*

Projekt przepisu wymaga doprecyzowania ponieważ w obecnym brzmieniu zwalniałby z obowiązku przynależności do izby osoby, o których mowa w art. 9 ust. 2. Osoby takie, zgodnie z projektowaną ustawą, byłyby więc zwolnione nie tylko

z egzaminu, ale również nie podlegałyby obowiązkom nałożonym w ustawie na członków izb.

8. **Art. 19 ust. 3** – należy doprecyzować, że wynagrodzenie przysługuje za każdą czynność wymienioną w ust. 2 i nie może być wyższe niż 9% **opłaty wniesionej za tę czynność.**

Propozycja zapisu zawarta w projekcie przepisu może sugerować, że wynagrodzenie za każdą czynność wymienioną w ust. 2 nie może być wyższe niż 9% (sumy) wszystkich opłat. W związku z powyższym proponujemy doprecyzowanie wskazujące na to, że wynagrodzenie za daną czynność jest zależne od wysokości opłaty za tę czynność.

9. **Art. 22 ust. 1 pkt 1)** – dodać „*lub studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie budownictwa*”.

10. **Art. 22 ust. 1 pkt 2)** – następuje odwołanie do pojęcia „*projektu technicznego*”, którego brak w obowiązujących przepisach. Wobec powyższego, zamiast „*projektu technicznego*” powinno być „*projektu budowlanego*”.

11. **Art. 23 ust. 2** – należy wykreślić w związku z propozycją wykreślenia art. 9 ust. 2

12. **Art. 35 ust. 3 pkt 6)** proponujemy zmienić w następujący sposób:

6) prace projektowe wskazane przez okręgową komisję kwalifikacyjną, w formie papierowej lub elektronicznej, wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej.

Dołączanie wszystkich prac projektowych jest zbytnim obciążeniem zarówno dla wnioskodawcy, jak i komisji kwalifikacyjnych. Dlatego też proponujemy zmianę projektowanego przepisu na obowiązek dołączenia tylko tych prac projektowych, które wskaże OKK na podstawie zestawienia projektów realizowanych w ramach praktyki zawodowej. Ze względów praktycznych powinna być dopuszczona forma elektroniczna przedłożenia tych prac projektowych.

13. **Art. 35 ust. 3** należy dodać jeszcze jeden dokument, którego należałoby wymagać przy składaniu wniosku o nadanie uprawnień budowlanych. Proponujemy dodanie pkt 7) w następującym brzmieniu:

7) formularz osobowy z danymi niezbędnymi do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego i nadania uprawnień, którego treść uchwała Krajowa Rada właściwej izby.

Uwzględniając obowiązujące przepisy o ochronie danych osobowych (RODO) należy upoważnić ustawowo izby do prawnej możliwości żądania danych, które są niezbędne w procesie kwalifikacji i nadawania uprawnień budowlanych.

14. **Art. 49 przewiduje uznawanie kwalifikacji w pełnym zakresie** – wybór zakresu należy pozostawić w gestii wnioskodawcy. Wprowadzając możliwość uznania kwalifikacji wyłącznie w pełnym zakresie (bez ograniczeń) zamykamy możliwość uznania kwalifikacji osobom ze średnim wykształceniem technicznym oraz inżynierom z wykształceniem na poziomie drugim i czwartym według Krajowych Ram Kwalifikacji.

15. **Art. 51 ust. 1** odnosi się wyłącznie do Krajowej Rady Izby Architektów, tymczasem powinien on również odnosić się do Izby Inżynierów Budownictwa.

16. **Art. 51 ust. 3** odesłanie do ustawy o uznawaniu kwalifikacji zawodowych w sytuacji, gdy wnioskodawca zdobył kwalifikacje na terenie kraju niebędącego członkiem UE jest niezasadne z uwagi na fakt, że ostatnia zmiana ustawy wyeliminowała możliwość uznania kwalifikacji zawodowych zdobytych w ww. państwach.
- Zgodnie z art. 5 pkt 7) ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, przez państwo wnioskodawcy rozumie się takie państwo członkowskie, w którym osoba zamierzająca wykonywać zawód regulowany albo podjąć lub wykonywać działalność regulowaną w RP, uzyskała kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu albo wykonywała działalność.
- Inna możliwość została wyłączona.
17. **Art. 56 ust. 4** stanowi, że Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą z wyłączeniem m.in. pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Przepis powyższy jest źle zredagowany, ponieważ samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne. Nie można więc wskazywać takiego zastrzeżenia w odniesieniu do izby, jako samorządu zawodowego.
18. **Art. 66 ust. 3** dotyczącym zasad zwoływania Krajowego Zjazdu, art. 73 ust. 1 określającym zasady udziału w posiedzeniach Krajowej Rady oraz analogicznie w art. 81 ust. 5 i art. 88 w odniesieniu do izb okręgowych – PIIB proponuje dopisać, że udział w Krajowym Zjeździe i Krajowej Radzie oraz odpowiednio okręgowym zjeździe i okręgowej radzie osób spoza wybranych na zjazd oraz członków rady następuje „na zaproszenie”. Powyższe jest praktyką stosowaną w PIIB i należy uznać ją za słuszną. Poza tym eliminuje mogące pojawić się wątpliwości w zakresie zasad uczestnictwa dodatkowych osób na zjeździe i w radzie.
19. **Art. 66 ust. 6** proponujemy dodać pkt 5) w następującym brzmieniu:
5) *co najmniej 2/3 delegatów na Krajowy Zjazd Izby.*
- Proponujemy umożliwić złożenie wniosku o zwołanie zjazdu nadzwyczajnego delegatom – co prawda nie w liczbie 1/3 (jak jest obecnie), ale 2/3, co wydaje się, że zapewniłoby odpowiednią reprezentację dla zapewnienia trwałości funkcjonowania władz, umożliwiając jednocześnie delegatom reakcję w przypadku zaistnienia szczególnych okoliczności.
20. **Art. 67 ust. 3** należy zamienić: „tajność obrad” na „tajne głosowanie”.
21. **Art. 72 ust. 2** – należy rozszerzyć zakres jawności danych z rejestru o „podstawę prawną wydania decyzji”. W związku z powyższym przepis ten powinien otrzymać następujące brzmienie:
2. *Centralny rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 7-9 i 11-13.*
- Powyższa zmiana przyczyni się do zwiększenia przydatności rejestru organom administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy weryfikacji osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.
22. **Art. 75 ust. 1 pkt 2** należy uzupełnić, że Krajowa Komisja Kwalifikacyjna opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych „na egzamin pisemny”.

23. **Art. 82 ust. 2** – proponujemy zmianę przepisu w następujący sposób:
- 2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej, co najmniej 2/3 delegatów na okręgowy zjazd izby lub co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby architektów i okręgowej izby inżynierów budownictwa.*
- Proponujemy umożliwienie złożenia wniosku o zwołanie zjazdu nadzwyczajnego delegatom w liczbie 2/3 analogicznie, jak w przypadku Zjazdu Krajowego.
24. **Art. 90 ust. 1 pkt 6)** proponujemy uzupełnić o obowiązek sporządzania opinii również dla rzecznika dyscyplinarnego. Wówczas przepis uzyskałby następującą treść:
- 6) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego i rzecznika dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa*
- Komisja okręgowa sporządza opinie również dla rzecznika dyscyplinarnego, gdyż z reguły taka opinia będzie wydawana na prośbę rzecznika prowadzącego postępowanie wyjaśniające, dlatego warto to uregulować prawnie.
25. z **Art. 92 ust. 3** - Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym. Zdaniem PIIB, należałoby doprecyzować ten przepis w następujący sposób *„Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka, na wniosek ukaranego członka izby, o zatarciu kar wymierzanych w postępowaniu dyscyplinarnym”*.
26. **Art. 94 pkt 2)** – zamiast *„skargę składa się do sądu administracyjnego”* powinno być *„do sądu apelacyjnego”*.
27. **Art. 94 pkt 3)** zamiast *„Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej”*, powinno być: *„Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego”*.
- Powyższe będzie wówczas zgodne z art. 65 ust. 1 pkt 5)
28. **Art. 99** jest błąd w odniesieniu do izby inżynierów budownictwa – powinno być *„okręgowej izby inżynierów budownictwa”*, a nie *„krajowych izb inżynierów”*
29. **Art. 101 pkt 6)** zobowiązuje do pełnienia funkcji patrona – należy jednak podkreślić, że nie każdy musi pełnić funkcje patrona, a co więcej nie każdy może, z uwagi na zakres posiadanych uprawnień. Zatem pełnienia funkcji patrona nie można upatrywać jako obowiązku. Pełnienie tej funkcji może być obowiązkowe wyłącznie w przypadku zobowiązania się do pełnienia tej funkcji w określonym przypadku.
- W związku z powyższym, powyższy obowiązek należy wykreślić z ogólnego katalogu obowiązków członka izby.
30. **Art. 102 ust. 1** – należy dodać pkt 3) w brzmieniu: *„3) orzeczeniu kary z art. 106 pkt 4”*.
31. **Art. 104 ust. 1** – należy usunąć pkt 6) – powyższe jest zgodne z uwagą do art. 101.
32. **Art. 110** proponujemy zmianę przepisu w następujący sposób:
- Art. 110. Jeżeli, w okresie 5 lat wobec tej samej osoby, dwukrotnie orzeczono karę co najmniej upomnienia, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach wykonywania zawodu.*

Pierwotna wersja zapisu oznaczałaby, że za dwukrotnie orzeczoną karę wyższą niż upomnienie (np. nagany) nie można byłoby orzec kary zawieszenia w prawach wykonywania zawodu.

33. **Art. 112** – należy zmienić treść przepisu poprzez dodanie „lub jego zastępcy”. W konsekwencji proponujemy przepis w następującym brzmieniu:

„Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępcy...”

Zapis taki koresponduje z art. 84 pkt 6) gdzie literalnie rozdzielono wybór ORD i jego zastępców.

34. **Art. 119** – należy zmienić treść poprzez dodanie „lub jego zastępcy”. W ten sposób przepis otrzymałby następujące brzmienie:

1. *Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępcy*

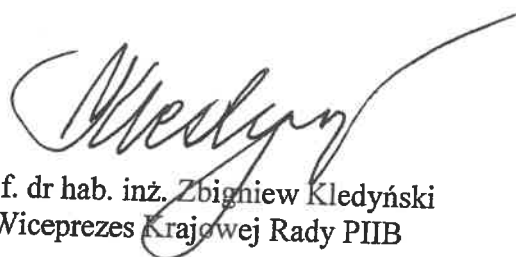
2. *Oskarżycielem w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawach członków organów izb jest Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępcy.*

35. **Art. 120** – należy wymienić słowo „obwinionego”, na „strony”. W ten sposób przepis otrzymałby następujące brzmienie:

Posiedzenie organu orzekającego może odbyć się pod nieobecność strony, chyba że organ...[.]

Zdaniem PIIB należy uwzględnić nieobecność wszystkich stron, a nie tylko obwinionego.

Warszawa, dnia 4 czerwca 2018 r.



prof. dr hab. inż. Zbigniew Kledyński
Wiceprezes Krajowej Rady PIIB